KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 39.900/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 15 februari 2006 door de Minister van Economie verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet "tot wijziging van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen", heeft op 9 maart 2006 het volgende advies gegeven:

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN WET

Het om advies voorgelegde voorontwerp van wet strekt ertoe artikel 3 van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen te wijzigen door ten aanzien van verzekeringsondernemingen de mogelijkheid in te schrijven om de dekking voor stoffelijke schade te beperken tot een bedrag dat niet lager mag zijn dan 100 miljoen euro per schadegeval, en de uitzonderingen waarin die bepaling in dat verband tot op heden voorzag, op te heffen (artikel 2 van het ontwerp).

Daarnaast bevat het ontwerp een regeling van subrogatie van rechtswege van de Staat in de rechten van de benadeelden indien de Staat aan deze laatsten schadevergoeding heeft betaald (ontworpen artikel 5 van de wet van 21 november 1989 - artikel 3 van het ontwerp).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

1. Ter wille van de duidelijkheid schrijve men in het ontworpen artikel 3, § 2, tweede lid, van de wet van 21 november 1989: "Evenwel kan de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de verzekeringsondernemingen toelaten ...".

2. Met het oog op een meer eenvormige redactie [(1)] schrijve men aan het einde van de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 3, § 2, tweede lid, van de wet van 21 november 1989: "... te beperken tot een bedrag dat niet lager mag liggen dan 100 miljoen euro per schadegeval".

---

(1) Zie de redactie van het ontworpen artikel 3, § 2, derde lid, van de wet van 21 november 1989 en de Franse tekst van het ontworpen artikel 3, § 2, tweede en derde lid.

3. In de Nederlandse tekst van artikel 2, 2°, van het ontwerp moet het woord "geschrapt" worden vervangen door het woord "opgeheven".

4. In de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 3, § 4, van de wet van 21 november 1989 (artikel 2, 3°, van het ontwerp), kan het woord "automatisch" worden geschrapt.

Artikel 3

1. De memorie van toelichting verduidelijkt met betrekking tot het ontworpen artikel 5, eerste lid, van de wet van 21 november 1989, onder meer wat volgt:

> "Deze bepaling schrijft voor dat de Staat van rechtswege gesubrogeerd wordt in de rechten van de benadeelden indien de Staat de benadeelden om solidariteitsredenen schadeloos stelt alvorens de verzekeraar tot vrijwillige of gedwongen betaling overgaat".

Deze verduidelijking doet ervan blijken dat in de ontworpen bepaling een specifiek geval wordt beoogd, namelijk dat waarin de Staat "om solidariteitsredenen" tot een schadeloosstelling van de benadeelden is overgegaan. Vraag is of, ter wille van een goed begrip van de ontworpen regeling, in de tekst van het ontworpen artikel 5, eerste lid, niet best wordt geëxpliciteerd dat ter zake het geval wordt beoogd waarin de Staat tot een schadevergoeding is overgegaan om solidariteitsredenen. Zoals het ontworpen artikel 5, eerste lid, nu is geredigeerd, lijkt het er immers op dat een schadevergoeding door de Staat courant is en de regel uitmaakt.

Voorts kan, steeds ter wille van de duidelijkheid, worden overwogen om - zoals in de memorie van toelichting gebeurt - in het ontworpen artikel 5, eerste lid, uitdrukkelijk te vermelden dat de Staat de schadevergoeding heeft betaald "alvorens de verzekeraar tot vrijwillige of gedwongen betaling overgaat".

Tot slot zijn de woorden "de Staat die de schadevergoeding heeft betaald", in het ontworpen artikel 5, eerste lid, te ruim aangezien de Staat uiteraard ook slechts een gedeelte van de schadevergoeding kan hebben betaald. Derhalve kan bijvoorbeeld worden overwogen te schrijven "de Staat die de benadeelde geheel of gedeeltelijk schadeloos heeft gesteld" in plaats van "de Staat die de schadevergoeding heeft betaald". In dat geval schrijve men verder in het ontworpen lid "ten belope van het bedrag van die schadeloosstelling" in plaats van "ten belope van het bedrag van die vergoeding".

2. Het zou de leesbaarheid van het ontworpen artikel 5, tweede lid, van de wet van 21 november 1989 ten goede komen indien de woorden "kan deze van hem" worden vervangen door de woorden "kan de Staat van de benadeelde".

3. In de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 5, derde lid, van de wet van 21 november 1989 moet het woord "begunstigde" worden vervangen door het woord "benadeelde" omdat deze laatste term ook wordt gebruikt in de daaraan voorafgaande leden en een gebrek aan terminologische eenvormigheid nefast is voor de rechtszekerheid.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	A. SPRUYT, M. TISON,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	G. VERBERCKMOES,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, eerste auditeur-wnd. afdelingshoofd.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

G. VERBERCKMOES M. VAN DAMME

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 39.900/1

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de l'Économie, le 15 février 2006, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi "modifiant la loi du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs", a donné le 9 mars 2006 l'avis suivant:

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET DE LOI

L'avant-projet de loi soumis pour avis entend modifier l'article 3 de la loi du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs en prévoyant la possibilité pour les entreprises d'assurances de limiter la couverture des dommages matériels à un montant qui ne peut être inférieur à 100 millions d'euros par sinistre et en supprimant les exceptions que cette disposition avait prévues à ce jour (article 2 du projet).

Par ailleurs, le projet instaure un régime de subrogation de plein droit de l'État dans les droits des personnes lésées, dans la mesure où il leur a payé une indemnité (article 5 en projet de la loi du 21 novembre 1989 - article 3 du projet).

EXAMEN DU TEXTE

Article 2

1. Dans un souci de précision, on écrira à l'article 3, § 2, alinéa 2, en projet, de la loi du 21 novembre 1989: "Toutefois, le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, autoriser les entreprises d'assurances à limiter la garantie ...".

2. En vue d'améliorer l'uniformité rédactionnelle [(2)], on écrira à la fin du texte néerlandais de l'article 3, § 2, alinéa 2, en projet, de la loi du 21 novembre 1989: "... te beperken tot een bedrag dat niet lager mag liggen dan 100 miljoen euro per schadegeval".

3. Dans le texte néerlandais de l'article 2, 2°, du projet, on remplacera le mot "geschrapt" par le mot "opgeheven".

---

(2) Voir la formulation de l'article 3, § 2, alinéa 3, en projet, de la loi du 21 novembre 1989 et le texte français de l'article 3, § 2, alinéas 2 et 3, en projet.

4. Dans le texte néerlandais de l'article 3, § 4, en projet, de la loi du 21 novembre 1989 (article 2, 3°, du projet), on supprimera le mot "automatisch".

Article 3

1. À propos de l'article 5, alinéa 1er, en projet, de la loi du 21 novembre 1989, l'exposé des motifs donne notamment la précision suivante:

> "Cette disposition prévoit que l'État est légalement subrogé dans les droits des personnes lésées si, sans attendre le paiement volontaire ou forcé de l'assureur, il indemnise celle-ci pour des motifs de solidarité".

Il ressort de cette précision que la disposition en projet vise un cas spécifique, à savoir celui où l'État a indemnisé "pour des motifs de solidarité" les personnes lésées. Pour une bonne compréhension des dispositions en projet, on peut se demander s'il ne serait pas préférable que le texte de l'article 5, alinéa 1er, en projet, précise qu'il vise, en l'espèce, le cas où l'État a payé une indemnité pour des motifs de solidarité. En effet, la formulation actuelle de l'article 5, alinéa 1er, en projet, donne à penser que le paiement d'une indemnité par l'État est courant et constitue la règle.

En outre, toujours par souci de précision, on pourrait envisager - à l'instar de l'exposé des motifs - de mentionner expressément à l'article 5, alinea 1er, en projet, que l'État a payé l'indemnité "sans attendre le paiement volontaire ou forcé de l'assureur".

Enfin, les mots "l'État qui a payé l'indemnité", figurant à l'article 5, alinéa 1er, en projet, sont trop larges, dès lors que, de toute évidence, l'État peut n'avoir payé qu'une partie de l'indemnité. On pourrait donc envisager d'écrire, par exemple, "l'État qui a indemnisé en tout ou en partie la personne lésée" au lieu de "l'État qui a payé l'indemnité". Dans ce cas, on écrira dans la suite de l'alinéa en projet "à concurrence du montant de cette indemnité" au lieu de "à concurrence du montant de celle-ci".

2. La lisibilité de l'article 5, alinéa 2, en projet, de la loi du 21 novembre 1989 y gagnerait si les mots "celui-ci peut lui réclamer" étaient remplacés par les mots "celui-ci peut réclamer à la personne lésée".

3. Dans le texte néerlandais de l'article 5, alinéa 3, en projet, de la loi du 21 novembre 1989, on remplacera le mot "begunstigde" par le mot "benadeelde", dès lors que ce mot est également utilisé dans les alinéas précédents et qu'un manque d'uniformité terminologique nuit à la sécurité juridique.

La chambre était composée de

Messieurs	M. VAN DAMME,	président de chambre,
	J. BAERT, W. VAN VAERENBERGH,	conseillers d'État,
	A. SPRUYT, M. TISON,	assesseurs de la section de législation,
Madame	G. VERBERCKMOES,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. P. DEPUYDT, premier auditeur chef de section f.f.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. M. VAN DAMME.

LE GREFFIER, LE PRÉSIDENT,

G. VERBERCKMOES M. VAN DAMME